

Czwartek, 28 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0327

Sytuacja nadzwyczajna w Wenezueli

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie sytuacji nadzwyczajnej w Wenezueli (2019/2628(RSP))

(2021/C 108/09)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Wenezueli, w szczególności rezolucję z dnia 3 maja 2018 r. w sprawie wyborów prezydenckich w Wenezueli ⁽¹⁾, rezolucję z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie kryzysu migracyjnego oraz sytuacji humanitarnej w Wenezueli i na jej granicach lądowych z Kolumbią i Brazylią ⁽²⁾, rezolucję z dnia 25 października 2018 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽³⁾ oraz rezolucję z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽⁴⁾, w której uznano Juana Guaidó za prawowitego tymczasowego prezydenta Wenezueli,
 - uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dni 10 stycznia 2019 r., 26 stycznia 2019 r. oraz 24 lutego 2019 r. na temat Wenezueli oraz najnowsze konkluzje Rady,
 - uwzględniając oświadczenie Organizacji Państw Amerykańskich (OPA) z dnia 20 kwietnia 2018 r. dotyczące pogarszającej się sytuacji humanitarnej w Wenezueli oraz wspólne oświadczenie państw należących do OPA z 24 stycznia 2019 r. w sprawie Wenezueli,
 - uwzględniając oświadczenie Grupy z Limy z dnia 25 lutego 2019 r.,
 - uwzględniając oświadczenia Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka w sprawie Wenezueli z dni 25 stycznia 2019 r. i 20 marca 2019 r.,
 - uwzględniając konstytucję Wenezueli, w szczególności jej art. 233,
 - uwzględniając Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK),
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Wenezuela znajduje się w głębokim i bezprecedensowym kryzysie politycznym, gospodarczym, instytucjonalnym, społecznym i humanitarnym na wielu płaszczyznach, w kraju brakuje lekarstw i żywności, prawa człowieka są łamane na masową skalę oraz występuje hiperinflacja, ucisk polityczny, korupcja i przemoc; mając na uwadze, że warunki życia dramatycznie się pogorszyły, a 87 % ludności żyje obecnie w ubóstwie; mając na uwadze, że 78 % dzieci w Wenezueli grozi niedożywienie; mając na uwadze, że na 1 000 dzieci 31 nie dożywa wieku pięciu lat; mając na uwadze, że ponad milion dzieci nie uczęszcza już do szkoły;
- B. mając na uwadze, że UE pozostaje przekonana, iż pokojowe i demokratyczne rozwiązanie polityczne to jedyny sposób na trwałe wyjście z kryzysu; mając na uwadze, że wszelkie spekulacje lub strategie dotyczące rozpoczęcia interwencji wojskowej w Wenezueli wywołałyby przemoc w kraju i doprowadziłyby do jej eskalacji oraz byłyby katastrofalne w skutkach dla całego regionu;
- C. mając na uwadze, że i tak już ograniczonym zasobom żywności w Wenezueli grozi zepsucie; mając na uwadze, że ludność z trudem zdobywa wodę, żywność i lekarstwa; mając na uwadze, że według Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) i Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji od 2015 r. ponad 2,7 mln Wenezuelczyków opuściło kraj, a do końca bieżącego roku liczba ta może wzrosnąć do 5 mln, jeżeli kryzys będzie się zaostrzał;
- D. mając na uwadze, że 23 lutego 2019 r. pomoc humanitarna składowana w Kolumbii i Brazylii została bezwzględnie odrzucona, a w niektórych przypadkach zniszczona przez siły wojskowe i paramilitarne nielegalnego reżimu Nicolása Maduro; mając na uwadze, że w wyniku represji śmierć poniosło szereg osób, kilkadziesiąt zostało rannych, a setki – aresztowanych; mając na uwadze, że wenezuelskie operacje wojskowe, a także przestępczość zorganizowana i terroryści stanowią zagrożenie dla stabilności w regionie, w szczególności dla ościennego terytorium Kolumbii;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0199.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0313.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0436.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0061.

Czwartek, 28 marca 2019 r.

- E. mając na uwadze, że na początku marca w Wenezueli doszło do bardzo długiej, trwającej ponad 100 godzin przerwy w dostawie prądu, co pogorszyło już i tak dramatyczną sytuację w służbie zdrowia, przejawiającą się brakiem wody pitnej w szpitalach i zapaścią ich usług, a także przypadkami plądrowania; mając na uwadze, że według organizacji Lekarze dla Zdrowia ze względu na brak energii elektrycznej w szpitalach zmarło co najmniej 26 osób; mając na uwadze, że 25 marca 2019 r. ponownie doszło do długotrwałej przerwy w dostawie energii elektrycznej, w wyniku czego Caracas i 20 innych regionów w kraju pogrążyło się w całkowitej ciemności;
- F. mając na uwadze, że przerwy w dostawach prądu zdarzają się od wielu lat i są bezpośrednio związane ze złym zarządzaniem i brakiem napraw oraz z korupcją nielegalnego reżimu Maduro;
- G. mając na uwadze, że w lutym 2019 r. czteroosobowa delegacja grupy Europejskiej Partii Ludowej (PPE) – oficjalnie zaproszonych przez Zgromadzenie Narodowe oraz tymczasowego prezydenta Juana Guaidó – została wydalona z kraju;
- H. mając na uwadze, że 6 marca 2019 r. nielegalny reżim Maduro nakazał niemieckiemu ambasadorowi opuszczenie kraju, zarzucając mu powtarzające się akty ingerencji w sprawy wewnętrzne; mając na uwadze, że ponadto aresztowano niektórych zagranicznych i lokalnych dziennikarzy, skonfiskowano im sprzęt, a po zwolnieniu wydano ich z kraju;
- I. mając na uwadze, że Juan Guaidó powołał Ricardo Hausmanna na przedstawiciela kraju w Międzypamerykańskim Banku Rozwoju (IDB) i Międzypamerykańskiej Korporacji Inwestycyjnej (IIC);
- J. mając na uwadze, że 21 marca 2019 r. specjalne oddziały wenezuelskiej policji zatrzymały Roberto Marrero, szefa gabinetu Juana Guaidó, oraz siłą wtargnęły do domu Sergio Vergary, członka Zgromadzenia Narodowego stanu Táchira, nie zważając na jego immunitet parlamentarny;
- K. mając na uwadze, że 23 marca 2019 r. w Międzynarodowym Porcie Lotniczym im. Simóna Bolívara w Maiquetí wylądowały dwa samoloty należące do rosyjskich sił powietrznych ze sprzętem wojskowym i co najmniej setką żołnierzy na pokładzie oraz że tego rodzaju działania powtarzały się w ostatnich miesiącach;
- L. mając na uwadze, że 21 marca 2019 r. orzeczono karę pięciu lat więzienia wobec wenezuelskiej sędzi Afiumi Mory pod zarzutem „korupcji moralnej”; mając na uwadze, że sędzia ta odbyła już długi wyrok więzienia i nadal jest bezzasadnie przetrzymywana w areszcie domowym;
- M. mając na uwadze, że 15 marca 2019 r. poinformowano, iż Tomasz Surdel, korespondent „Gazety Wyborczej” w Wenezueli, został brutalnie zaatakowany podczas jazdy samochodem w Caracas, według doniesień przez siły specjalne wenezuelskiej policji państwowej;
- N. mając na uwadze, że kubańskie siły policyjne i wywiad wojskowy to strategiczny element umożliwiający trwanie nielegalnego reżimu Maduro;
1. potwierdza, że uznaje Juana Guaidó za prawowitego tymczasowego prezydenta Boliwariańskiej Republiki Wenezueli, zgodnie z art. 233 konstytucji Wenezueli, i ponownie wyraża pełne poparcie dla Zgromadzenia Narodowego, jedyne go prawowitego organu demokratycznego Wenezueli; wyraża pełne poparcie dla planu działania Juana Guaidó, mianowicie dla położenia kresu uzurpacji, dla ustanowienia krajowego rządu tymczasowego i dla przeprowadzenia przedterminowych wyborów prezydenckich; wyraża zadowolenie, że znaczna część społeczności międzynarodowej i przeważająca większość państw członkowskich UE już uznała Juana Guaidó i wzywa pozostałe państwa członkowskie, aby pilnie to uczyniły;
 2. potępia ostre represje i przemoc, których skutkiem są zabójstwa i inne przypadki ofiar śmiertelnych; wyraża solidarność z obywatelami Wenezueli, a także przekazuje szczere wyrazy współczucia rodzinom i przyjaciółom ofiar;
 3. ponownie wyraża głębokie zaniepokojenie krytyczną nadzwyczajną sytuacją humanitarną, która drastycznie pogarsza warunki życia Wenezuelczyków;
 4. ponawia apel o pełne uznanie przedstawicieli dyplomacji powołanych przez prawowitego tymczasowego prezydenta Boliwariańskiej Republiki Wenezueli Juana Guaidó jako ambasadorów do UE i jej państw członkowskich; z zadowoleniem przyjmuje zatwierdzenie przez radę gubernatorów Międzypamerykańskiego Banku Rozwoju (IDB) i Międzypamerykańskiej Korporacji Inwestycyjnej (IIC) Ricardo Hausmanna jako gubernatora Wenezueli w obydwu tych podmiotach; z zalem zauważa, że w 2019 r. doroczne posiedzenie zarządu IDB zostało zawieszane przez jego chińskich gospodarzy;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

5. potępia nadużycia w egzekwowaniu prawa i brutalne represje ze strony organów bezpieczeństwa, które ograniczyły dostarczanie pomocy humanitarnej; potępia wykorzystywanie nielegalnych bojówek do ataków na dystrybuujących pomoc obywateli i parlamentarzystów i do zastraszania ich; popiera członków wenezuelskiego wojska, którzy odmówili represjonowania ludności cywilnej podczas tego kryzysu i zdezerterowali; docenia wysiłki władz Kolumbii w zakresie otoczenia ochroną i opieką żołnierzy lojalnych wobec konstytucji wenezuelskiej i obywateli;
6. zdecydowanie potępia nękanie, przetrzymywanie i wydalanie dziennikarzy, którzy relacjonowali sytuację w Wenezueli; przypomina poprzednie apele kierowane do nielegalnego reżimu Maduro o natychmiastowe położenie kresu represjom wobec przywódców politycznych, dziennikarzy i członków opozycji, w tym laureata Nagrody im. Sacharowa Leopolda Lópeza; wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich osób przetrzymywanych z uwagi na to, że są członkami rodziny tymczasowego prezydenta Juana Guaidó lub członkami jego ekipy;
7. potępia naloty ze strony służb bezpieczeństwa podlegających Maduro i zatrzymanie Roberta Marrero, szefa gabinetu tymczasowego prezydenta Juana Guaidó, jak również niedawne wtargnięcie siłą do domu członka Zgromadzenia Narodowego Sergia Vergary; wzywa do natychmiastowego uwolnienia Marrero; potępia uprowadzenie członka Zgromadzenia Narodowego Juana Requesensa i wzywa do jego natychmiastowego uwolnienia;
8. ponownie opowiada się za pokojowym rozwiązaniem dla kraju w drodze wolnych, przejrzystych i rzetelnych wyborów prezydenckich w oparciu o uzgodniony kalendarz, na warunkach sprawiedliwych dla wszystkich stron, z uwzględnieniem neutralnej Krajowej Rady Wyborczej, zgodnie z zasadą przejrzystości i w obecności wiarygodnych obserwatorów międzynarodowych;
9. pochwała wysiłki podejmowane przez kraje Grupy z Limy, będącej wiodącym mechanizmem regionalnym dążącym do demokratycznego rozwiązania kryzysu pod przywództwem Juana Guaidó jako prawowitego tymczasowego prezydenta Wenezueli;
10. zwraca uwagę na nasilający się kryzys migracyjny w całym regionie oraz dostrzega wysiłki i solidarność krajów ościennych, a także zwraca się do Komisji o dalszą współpracę z tymi krajami – nie tylko przez dostarczanie pomocy humanitarnej, ale również przez zapewnienie większych zasobów i politykę rozwoju;
11. wyraża głębokie zaniepokojenie obecnością gangów terrorystycznych oraz występowaniem przestępczości zorganizowanej w Wenezueli, jej ekspansją i działaniami transgranicznymi, zwłaszcza wymierzonymi w Kolumbię, które zagrażają stabilności całego regionu;
12. apeluje o dodatkowe sankcje ukierunkowane na nielegalne zagraniczne aktywa organów państwowych oraz osoby odpowiedzialne za łamanie praw człowieka i represje; uważa, że organy UE muszą w związku z tym ograniczyć swobodę przemieszczania się tych osób, jak również najbliższych członków ich rodzin, oraz zamrozić ich aktywa i anulować wizy;
13. przyjmuje do wiadomości utworzenie międzynarodowej grupy kontaktowej, przy czym nie wolno dopuścić, aby była ona wykorzystywana przez nielegalny reżim Maduro jako strategia opóźniająca rozwiązanie kryzysu w celu utrzymania się u władzy; odnotowuje, że jak dotąd nie ma konkretnych wyników działań grupy kontaktowej, której głównym celem powinno być stworzenie warunków umożliwiających przedterminowe wybory prezydenckie i ułatwiających niesienie pomocy humanitarnej w celu zaspokojenia pilnych potrzeb ludności Wenezueli; zwraca się do międzynarodowej grupy kontaktowej o współpracę z Grupą z Limy, będącą głównym podmiotem regionalnym; zwraca się do ESDZ, aby w tych ramach, we współpracy z Parlamentem Europejskim, udostępniła Grupie z Limy wiedzę fachową w dziedzinie pomocy wyborczej;
14. wzywa państwa członkowskie, wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz kraje regionu do zbadania możliwości ustanowienia międzynarodowej konferencji darczyńców w celu zapewnienia szerokiego wsparcia finansowego na rzecz odbudowy i przemian demokratycznych;
15. zdecydowanie popiera apel sekretarza generalnego ONZ o przeprowadzenie niezależnego i pełnego dochodzenia w sprawie ofiar śmiertelnych; przypomina o zaangażowaniu UE na rzecz skutecznego multilateralizmu w ONZ w celu uniknięcia katastrofy humanitarnej o większych konsekwencjach; ponownie wyraża pełne poparcie dla roli MTK w walce z bezkarnością i stawianiu przed sądem sprawców przemocy i łamania praw człowieka, a także dla wszczęcia dochodzenia w następstwie wstępnych badań zbrodni popełnionych przez nielegalny reżim Maduro, w tym stanowiących poważne zbrodnie przeciwko ludzkości;

Czwartek, 28 marca 2019 r.

16. potępia wpływ wywierany w Wenezueli przez reżim kubański, który za pośrednictwem swoich agentów przyczynił się do destabilizacji demokracji i do nasilenia represji politycznych wobec wenezuelskich sił demokratycznych; zwraca uwagę, że taka interwencja może mieć wpływ na stosunki między UE a Kubą, w tym na umowę o dialogu politycznym i współpracy między UE a Kubą;

17. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii ds. polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, prawowitemu tymczasowemu prezydentowi i Zgromadzeniu Narodowemu Boliwariańskiej Republiki Wenezueli, rządowi i parlamentom państw Grupy z Limy, Europejsko-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu oraz sekretarzowi generalnemu Organizacji Państw Amerykańskich.
